

Huiskring avond 13 oktober 2010 "Relaties"

Thema: Communicatie

Binnenkomer

Professor Wiio, een communicatie-expert heeft zes communicatiewetten geformuleerd, waarvan de eerste wet met de vier 'subwetten' luidt:

1. Communicatie faalt gewoonlijk, tenzij het toevallig goed gaat
 - a. Als communicatie fout kan gaan, dan zal het fout gaan.
 - b. Als communicatie niet fout kan gaan, gaat het gewoonlijk toch fout.
 - c. Als communicatie slaagt op de manier zoals bedoeld, dan slaagt het op een manier zoals het niet was bedoeld.
 - d. Als wij ervan overtuigd zijn dat onze communicatie zal slagen, dan zal het mislukken.

Weinig hoopvol, vind je niet? En dan toch een hele avond over communicatie... we gaan er voor.

Opdracht: Formuleer je eigen communicatiewet (met of zonder subwetten) en deel die met de kring.

Introductie op het thema

Communicatie is van levensbelang – het is het bloed dat door de aderen van relaties stroomt. Communicatie is ook ingewikkeld, zoals we bij de communicatiewet van Wiio al zagen (en dit was nog maar zijn eerste wet). In de studie van vanavond focussen wij ons op intermenselijke communicatie op momenten dat communicatie van groot belang is: wanneer er iets gevoeligs of moeilijks te bespreken is. De materie van de studie kun je toepassen op je kring, op de gemeente, op je huwelijk, je vriendschappen, je opvoeding etc. Paulus reikt ons vier sleutels aan voor het spreken van de waarheid in liefde.

Gesprek met de Bijbel

In onze Bijbel staan 1 en 2 Korintiërs, twee brieven die Paulus schreef aan de gemeente in Korinte. Wanneer je deze brieven bestudeert zie je dat er eigenlijk sprake is van drie of misschien wel vier brieven die Paulus aan de gemeente in Korinte stuurde. En 1 Kor. 13 staat hier middenin. Midden tussen al die communicatie tussen Paulus en deze gemeente is daar het hooglied van de liefde. Paulus had in Korinte een gemeente gesticht en had echt zijn best gedaan om deze gemeente in deze immorele stad zo goed mogelijk vorm te geven. Na zijn vertrek uit Korinte steken er allerlei problemen de kop op in de gemeente. Er ontstaan ruzies, verschillen van mening, sommige mensen combineren een immorele leefwijze met hun lidmaatschap van de gemeente en Paulus moet een aantal moeilijke zaken bespreekbaar maken. Hij laat op meesterlijke wijze zien hoe je kunt communiceren op een manier die goed overkomt. We kunnen vier sleutels over communicatie uit de brieven aan Korinte halen.

Sleutel 1: Check je motieven.

Waarom ga je een gesprek aan? Waarom wil je iemand ergens mee confronteren?

Er zijn namelijk een heleboel twijfelachtige of verkeerde motieven om iemand te confronteren. Soms willen wij gewoon liever iemand de oren wassen dan zijn voeten. Misschien wil je iemand confronteren omdat je jaloers bent op die persoon, of omdat je geïrriteerd bent of gefrustreerd, of gewoon boos op die persoon en je wilt even stoom afblazen en laten weten wat jij van die persoon vindt.

Misschien wil je een gebrek in het leven van een persoon aanwijzen zodat je jezelf geestelijk superieur kunt voelen. Dat zijn allemaal verkeerde motieven om iemand de waarheid te vertellen. Het enige juiste motief om iemand te confronteren met de waarheid is dat je die persoon oprecht wilt helpen. Het confronteren met de waarheid hoort altijd een daad van liefde te zijn. Paulus zegt in 2 Kor. 12:19: 'Wij spreken dit allemaal voor het aangezicht van onze God, in Christus en dit alles is, geliefde broeders en zusters, voor jullie opbouw.'

Hij zegt daar een paar heel belangrijke dingen: hij spreekt de christenen in Korinte aan als geliefde broers en zussen – dat is al mooi, dat je zo begint. Ik hou van je. En hij beseft: alles wat ik spreek is alsof de Allerhoogste God hoogstpersoonlijk bij ons aanwezig is en precies hoort wat ik zeg. Dat helpt ook om de dingen op de juiste manier te zeggen. En tenslotte het doel: ook al moeten we het misschien over pijnlijke of moeilijke zaken hebben, we bedoelen het voor jullie groei, voor jullie opbouw. Dat is de juiste motivatie.

De waarheid spreken in liefde is dus altijd bedoeld om de ander op te bouwen, nooit om de ander een lesje te leren. En wanneer je echt betekenisvolle diepe relaties wilt ontwikkelen, dan zul je deze vaardigheid onder de knie moeten krijgen. In talloze relaties wordt alles wat ook maar enigszins moeilijk is onder het tapijt geschoven. Daar spreken we niet over. Elke relatie en ook vaak families en kerkfamilies hebben zo hun eigen taboes – iedereen weet dat het speelt, maar daar spreken we gewoon niet over. Dat is te moeilijk en iemand mocht eens gekwetst raken.

Ik heb aan het begin van mijn huwelijk moeten leren om allerlei dingen te uiten. Ik kon mezelf heel makkelijk terugtrekken in een stilzwijgen. Ruth vond dat verschrikkelijk. En stukje bij beetje ging ik leren om de dingen die mij dwars zaten te vertellen en dan ook nog op een liefdevolle manier.

Ik heb moeten leren confronteren in liefde. En het aparte is, naarmate je dat gaat doen merk je dat het zoveel ruimte, lucht en diepgang geeft in je relaties.

Sleutel 2: Bedenk wat je gaat zeggen voordat je het zegt.

Spr. 16:23 zegt: 'Wie een wijs hart heeft spreekt verstandige woorden en geeft kracht aan het betoog van zijn lippen.' De wijze gooit er niet gewoon van alles uit – nee, zijn woorden komen vanuit zijn wijze hart en hij spreekt verstandige woorden – woorden die passen, die proportioneel zijn, die kloppen, zodat uiteindelijk datgene dat hij zegt ook met maximale kracht overkomt.

Paulus zegt in 2 Kor. 2:4: 'Toen ik u schreef was ik terneergeslagen en bedrukt en stonden de tranen in mijn ogen. Ik wilde u geen pijn doen, maar u laten weten hoezeer ik u lief heb.'

Proef je de worsteling van Paulus? Hij moest pijnlijke dingen met de gemeente in Korinte bespreekbaar maken – waarom al die ruzies, waarom al die immoraliteit, waarom maken jullie er zo'n potje van – maar hij heeft gepiekerd en gestreden en gehuild en gebeden om te kijken: hoe kan ik deze dingen nu op zo'n manier communiceren dat het goed overkomt en dwars door alles heen duidelijk wordt: 'Ja, maar Paulus houdt van ons. Hij zegt dit omdat hij van ons houdt.' Ik wilde u geen pijn doen, maar u laten weten hoezeer ik u liefheb.

Hoe moet je moeilijke zaken bespreekbaar maken? Ik heb hier een paar raadgevingen voor je:

Ten eerste: bedenk wanneer je de materie het beste ter sprake kunt brengen. Wanneer je iets moeilijks moet bespreken dan is timing van levensbelang. Wanneer ik bepaalde zaken met mijn vrouw wil bespreken waarvan ik weet dat die gevoelig liggen, dan weet ik dat ik sowieso problemen krijg wanneer ik het bespreekbaar maak wanneer zij druk is met 1001 dingen in huis en op haar werk en met de kids en wanneer ik net drie dagen weg ben geweest... ja, dat is dus niet de goede tijd.

Als je weet dat degene aan wie je de waarheid wilt vertellen moe is of gestrest of wanneer je weet dat er eigenlijk veel te weinig tijd is om nu datgene door te spreken – wacht dan op een beter moment. Ten eerste dus: bedenk wanneer je het gesprek het beste kunt voeren.

Ten tweede: bedenk wat je het beste kunt zeggen.

Spr. 25:11 zegt: 'Het juiste woord op de juiste tijd is als een gouden appel op een zilveren schaal.' Het juiste woord – wat – op de juiste tijd – wanneer – o, dat is goud en zilver erbij. Bij het wat zijn twee zaken belangrijk: hoe steek je het gesprek in en welke illustraties gebruik je? Begin altijd met waardering, een uiting van liefde en nederigheid, niet sarcastisch of boos. En gebruik illustraties die de persoon begrijpt, misschien uit je eigen leven, misschien iets waarvan je weet dat het goed past bij deze situatie.

Het derde dat belangrijk is, is hoe je de dingen zegt.

Spr. 12:18 zegt: 'Er zijn mensen, wier gepraat werkt als dolksteken, maar de tong van de wijzen brengt genezing.' Wat een woord! Ons spreken kan mensen diep verwonden. De tong wordt in de Bijbel ook wel aangegeven als zwaard. Onze tong kan scherp zijn als een mes – wanneer je een mes onzorgvuldig gebruikt, bijv in een operatie, dan kun je daarmee de grootst mogelijk schade mee aanrichten, maar wanneer je datzelfde mes zorgvuldig en voorzichtig gebruik kan diezelfde operatie bijzonder succesvol verlopen en uiteindelijk genezing brengen.

De Bijbel zegt: een zacht antwoord keert de grimmigheid af. Een zacht antwoord – zowel figuurlijk als letterlijk. Niet schreeuwerig, niet escalerend, maar zacht. Ik heb dat zelf ook zo vaak meegemaakt – dat ik ergens van binnen boos was op een persoon en die persoon de oren wilde wassen, maar toch op het punt van bezinning kwam. Ok, het gaat niet om mij, het gaat om God, om deze relatie en om die persoon. En dat ik er in slaagde om de dingen die ik wilde communiceren op een liefdevolle manier te communiceren en dat het resultaat verbluffend was – mensen werden opgebouwd, niet afgebroken en ik kon zelf ook opgebouwd weer verder.

Als je een relatie verder wilt brengen heb je de waarheid en de juiste timing en tact nodig. Dan kom je verder.

Sleutel 3: Bemoedig.

Paulus doet dat meesterlijk in de brieven aan de gemeente in Korinte. Moet je horen hoe hij zijn schrijven begint:

'Aan de gemeente van God in Korinte, geheiligd door Jezus Christus, aan hen die geroepen zijn om heiligen te zijn – genade zij u en vrede van God, onze Vader en van de Heer Jezus Christus. Ik dank mijn God altijd voor u, omdat hij u in Christus Jezus zijn genade heeft geschonken. In elk opzicht bent u rijk geworden, door Hem. Alles wat u zegt en al uw kennis bewijst dat het getuigenis over Christus bij u verankerd is en hierdoor ontbreekt het u aan geen enkele gave.'

Paulus steekt de loftrumpet over de gemeente in Korinte en spreekt allemaal positieve waarheid over hen uit. 'Jullie zijn geheiligd, jullie zijn van God, jullie hebben Gods genade, jullie hebben het gepakt, jullie zijn rijk, het ontbreekt jullie aan niets...'

En dan, later... 'maar jullie moeten wel ophouden met dat eindeloze gekissebis over wie nu de grootste prediker onder jullie is geweest en jullie moeten stoppen met al die seksuele onreinheid en het is wel belangrijk dat jullie door dik en dun de weg van God blijven volgen.'

Begin altijd met bemoediging, met het uitspreken van de positieve waarheid over mensen, voordat je de moeilijke punten aanpakt.

Sleutel 4: Wees niet bang voor afwijzing.

In 2 Kor. 7 zegt Paulus:

Ook al heb ik u met mijn brief verdriet gedaan, ik heb er toch geen spijt van. Aanvankelijk wel, maar nu ik weet dat mijn brief u slechts voor korte tijd verdriet deed, 9. ben ik blij dat ik hem geschreven heb. Niet omdat u verdriet hebt gehad, maar omdat u daardoor tot inkeer bent gekomen. U had verdriet op een manier die God wilde, ik heb u dus in geen enkel opzicht geschaad. 10. Verdriet dat God geeft leidt tot inkeer die men nooit berouwt en tot redding; verdriet dat de wereld geeft leidt alleen maar tot de dood.

De brieven van Paulus maakten diepe indruk in de gemeente en men was voor een korte tijd echt van het stuk gebracht, misschien boos, misschien verdrietig – de relatie stond op het spel en het was makkelijk om Paulus verkeerd te (willen) begrijpen. Maar een kort moment van pijn kan uiteindelijk heel veel positieve verandering teweeg brengen.

Misschien moet jij iemand de waarheid in liefde vertellen en ja, dan loop je het risico dat mensen je verkeerd begrijpen, dat ze jouw motivatie in twijfel trekken, dat ze je terug willen pakken, dat ze boos worden of gaan huilen. Maar het is het risico waard, omdat er uiteindelijk niets schadelijker is dan een leven dat alleen maar bestaat uit oppervlakkige, betekenisloze relaties.

Je kunt dingen onbesproken laten – dat is heel goed mogelijk, maar besef wel dat je op die manier relaties kapot maakt. Dus, laat me je de vraag stellen: met wie zou jij een goed gesprek moeten voeren? Met je partner, omdat er zaken zijn die jullie al veel te lang onbesproken hebben gelaten?

Misschien zie je hoe het kind van een vriend van je helemaal het verkeerde pad op gaat en heb je tot nu toe je mond gehouden en is het tijd voor een eerlijk gesprek met je vriend?

Misschien moet je een gesprek met iemand van je kring aan gaan? Onderhuids broeit er lange tijd al van alles, maar het is tijd om herstel te bewerken?

Het is tijd om de waarheid in liefde te gaan spreken en niet langer genoeg te nemen met oppervlakkige relaties. God wil je verdieping en liefde geven, God wil nieuw leven in relaties blazen, Hij wil je leven verrijken op een manier die je niet voor mogelijk hebt gehouden –aan jou de uitdaging om dit niet langer uit te stellen maar werk te maken van deze vernieuwing in relaties.

Gesprek met elkaar

1. Welke van de vier sleutels pas jij van nature het makkelijkst toe wanneer je iets gevoeligs moet bespreken?

2. Hoe reageer jij doorgaans wanneer je iets gevoeligs moet bespreken?

3. Welke van de vier sleutels van Paulus zou jij meer toe willen gaan passen?

4. Hoe zou je dat aan willen pakken?

5. In communicatie worden vijf niveaus onderscheiden:

- a. Clichégesprekken (het weer, moppen etc)
- b. Feiten en gebeurtenissen
- c. Ideeën en meningen
- d. Emoties delen
- e. Openheid en eerlijkheid

6. Op welk niveau vindt de communicatie van jullie kring doorgaans plaats? Communiceren jullie op elk van de vijf niveaus met elkaar? Waarom wel, niet?

7. Hoe zouden jullie als kring in communicatie kunnen groeien?

Gesprek met God

Welke gebedspunten zijn vanavond naar voren gekomen? Bid hier samen voor.

Vraag God of Hij de niveaus van communicatie in jullie kring, persoonlijke relaties en de VEZ wil verdiepen.